

C280 – BUI19

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, en tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de nakende problemen bij de Raad van Europa over het imago van Vlaanderen naar aanleiding van de nieuwe Vlaamse Wooncode	1
Vraag om uitleg van mevrouw Miet Smet tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ratificatie van de Europese Grondwet	6
Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het bezoek van de dalai lama aan België en zijn ontmoeting met de minister	9

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, en tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de nakende problemen bij de Raad van Europa over het imago van Vlaanderen naar aanleiding van de nieuwe Vlaamse Wooncode

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de problematiek van de Wooncode is in het Vlaams Parlement genoegzaam gekend. Die stelt onder andere dat kandidaten voor een sociale woning bereid moeten zijn om Nederlands te leren. Het overgrote deel van het de Vlaamse volksvertegenwoordigers heeft daar weinig problemen mee, maar dat is niet zo bij de Franstaligen, aan de andere kant van de taalgrens.

Na de goedkeuring van de Wooncode door de Vlaamse Regering riepen zowel de Waalse regering als de regering van de Franse Gemeenschap een belangenconflict in omdat ze vonden dat de rechten van de Franstaligen in de Rand hiermee geschonden kunnen worden. Hoewel het Vlaamse Gewest exclusief bevoegd is voor sociale huisvesting en de Wooncode enkel van toepassing is op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, werd er van Franstalige kant gevreesd 'voor een verschuiving van de sociale lasten op de rug van het Brusselse Gewest'. Dit lijkt me een nogal dramatische uitspraak. We weten allemaal waartoe een belangenconflict leidt: het plaatst het grootste gedeelte van het dossier in de koelkast voor zestig dagen, nu reeds maal twee.

De Raad van State heeft intussen de Vlaamse Regering in het gelijk gesteld. In zijn advies staat duidelijk dat de nieuwe Wooncode geen schending inhoudt van het gelijkheidsbeginsel, noch van het grondwettelijk recht op wonen, noch van de Europese regels over vrij verkeer van werknemers en personen. Eveneens wordt gesteld dat het ontwerp geen achteruitgang inhoudt van het beschermniveau dat de sociale

grondrechten waarborgt. Het advies van de Raad van State kon de Franstaligen echter niet bekoren en we werden met een tweede belangenconflict geconfronteerd. Inmiddels is de bespreking in de commissie voor Wonen ingeleid, maar moeten we wachten alvorens dit in de plenaire vergadering te kunnen behandelen.

Ik wil ook even wijzen op het internationale verlengstuk van deze problematiek. Ik heb namelijk vernomen dat er stemmen opgaan om bij de Raad van Europa een internationale lobby van Franstalige zijde op te starten tegen de Vlaamse Wooncode. Dit kan een bedreiging voor de Vlaamse Wooncode betekenen die er net naar streeft om de leefbaarheid en integratie in de Vlaamse steden en wijken te bevorderen. Daarnaast kan een ingebrekestelling van de Vlaamse Regering een internationale smet op het imago van Vlaanderen betekenen. Gelet op vroegere slechte ervaringen door uitspraken na lobbywerk binnen de Raad van Europa, heb ik geleerd dat we bijzonder op onze hoede moeten zijn en daarom wil ik hierover mijn bezorgdheid uitspreken.

Mijnheer de minister, bent u zich voldoende bewust van de huidige gang van zaken? Bent u op de hoogte van het lobbywerk binnen de Raad van Europa?

Ik zou de vraag ook kunnen stellen op het ogenblik dat een aantal burgers van een lidstaat een klacht bij de Raad van Europa heeft ingediend volgens de normale procedure. Dan is het echter te laat en staan we voor een voldongen feit.

Op dit ogenblik zijn er informele stappen gezet: enkele Franstalige parlementsleden maken van hun goede contacten binnen de raad gebruik om vooral de Oost-Europese lidstaten te bewerken met de schrikwekkende slogan: 'Zij die geen Nederlands kennen, zullen op termijn niet meer in Vlaanderen kunnen wonen'. Dat klinkt ons absurd in de oren, want daar gaat het debat helemaal niet over, maar het is de manier waarop men daar onze politiek probeert te vertalen.

Ik verwijs ook naar het dovemansgesprek in De Standaard van een maand geleden tussen minister Keulen en zijn Franstalige tegenhanger. Er zijn men-

sen bezig om ons zwart te maken. Een aantal Oost-Europese lidstaten vindt het bovendien aangenaam om eens een West-Europees land te zien spartelen met een ingebrekestelling inzake de nakoming van mensenrechten. Dit zou een aantal gevolgen kunnen hebben.

Welke diplomatieke en andere stappen zult u ondernemen om de Vlaamse overheid te wapenen tegen mogelijke bijkomende negatieve effecten voor de Wooncode? Is er regelmatig overleg tussen uw diensten en de Nederlandstalige Belgische parlementsleden die in de Raad van Europa zetelen? Zij kunnen dergelijke processen iets vroeger ontdekken en hoe sneller we een probleem lokaliseren, hoe sneller we ertegen kunnen optreden.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de bezorgdheid van de heer Gatz is terecht. We kennen de strategie van de Franstaligen om Vlaanderen en de Vlamingen in het defensief te dringen, al heel lang. Ze willen de Vlaamse overheid ertoe bewegen zich andermaal te verantwoorden.

Ik vind het eerlijk gezegd wat pijnlijk dat sommige Vlaamse politici de Franstaligen daarbij bewust of onbewust hand- en spandiensten verlenen, en zich opstellen als hun objectieve bondgenoten. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de partijgenoot van de heer Gatz, minister van Buitenlandse Zaken De Gucht, die één op vier Vlaamse kiesgerechtigden als racist bestempelt. Ik vrees dat dit afstraalt op heel Vlaanderen. Dergelijke zaken blijven natuurlijk niet onopgemerkt: ze komen ook aan bod in de buitenlandse pers.

Misschien moeten we ons ook zorgen maken over het imago van Vlaanderen en dit land, als blijkt dat er op enkele maanden van de volgende verkiezingen nog maar eens wordt gesleuteld aan de kieswetgeving. Volgens de normen van de Raad van Europa mag er één jaar voor verkiezingen niet meer aan de kieswetgeving worden gesleuteld. Dat is hier echter al meermaals gebeurd. Al die dingen geven niet zo'n fraai beeld van Vlaanderen en dit land.

Dit specifieke dossier van de Vlaamse Wooncode weegt op het eerste gezicht niet zo zwaar. Voor iedereen hier zal het normaal lijken dat, indien een overheid sociale woningbouw financiert, die overheid het

recht heeft om een aantal criteria voorop te stellen waaraan diegenen die gebruik maken van die sociale woningen moeten voldoen, zeker als die criteria voor iedereen op dezelfde wijze gelden. Het ligt dan voor de hand dat de kennis van de streektaal een verdedigbaar criterium is, als preventieve maatregel om mogelijke samenlevingsproblemen te voorkomen, en zelfs al omwille van de veiligheid.

Bovendien wordt dit alles wat overdreven. Het gaat over iets vrijblijvends. Mensen moeten zich ertoe verbinden lessen Nederlands te volgen. Zo zwaar weegt dat alles niet. De heer Gatz heeft echter gelijk als hij opmerkt dat het Minderhedenverdrag en andere dossiers bij de Raad van Europa ons hebben geleerd dat we dergelijke zaken zeker niet mogen onderschatten.

Mijnheer de minister, tijdens de bespreking van de begrotingsaanpassing een aantal weken geleden hebt u aangekondigd dat de Vlaamse vertegenwoordiger in Parijs een bijkomende ambtenaar krijgt, die zich zou moeten toeleggen op het werken met internationale instellingen. U hebt er echter ook aan toegevoegd dat de Vlaamse vertegenwoordiger verantwoordelijk blijft ter zake, zeker wat de diplomatieke aspecten betreft.

Het lijkt me inderdaad aangewezen de Vlaamse vertegenwoordiger goed te briefen over de problematiek en de argumenten. Misschien kan er ook een opdracht worden gegeven om al een en ander voor te bereiden voor de Vlaamse leden van de Raad van Europa. Voor hen is er immers ook een taak weggelegd. Misschien gebeurt dat het best in samenspraak met uw departement en de Vlaamse vertegenwoordiger in Parijs.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, ik wil me hierbij aansluiten. Deze bezorgdheid is terecht. Als contactpersonen voor Vlaanderen met de Raad van Europa hebben wij bij een recent bezoek aan Straatsburg een zeer interessant gesprek gehad met de Belgische ambassadeur bij de Raad van Europa, de heer Charles Ghislain. Hij is Franstalig, maar spreekt perfect Nederlands. Hij heeft min of meer belicht wat hij kan doen. Hij heeft aangeboden actiever te worden ingeschakeld ter zake. Hij heeft wel zeer regelmatig contact met de heer Aelvoet. Dat contact verloopt blijkbaar goed. Hij heeft ook contact met de Vlaamse parlementsleden. Hij wacht echter op een actiever beleid van de Vlaamse overheid. Ik weet

niet of dit de goede weg is, maar alle mogelijkheden moeten worden aangewend.

Ik wil dit wat ruimer bekijken. Op 28 maart van dit jaar heb ik een schriftelijke vraag gesteld over de negatieve pers die Vlaanderen krijgt in het buitenland, en het daaruit volgende negatieve imago van Vlaanderen in het buitenland. De aanleiding daarvan was de bijdrage van iemand die zeer goed gedocumenteerd is wat Vlaanderen in de buitenlandse pers betreft, namelijk de heer Grammens. In zijn Journaal gaf hij een wat ontluisterende opsomming van uitlatingen die in de buitenlandse pers waren verschenen, naar aanleiding van een uitspraak van de heer Eyskens. Die sprak over iets wat ons allen soms dwarszit, namelijk de sfeer die er in Antwerpen heerst door de grote impact van het Vlaams Belang. Hij verklaarde dat, op het ogenblik dat het Vlaams Belang er de verkiezingen zou winnen, er in de Financial Times te lezen zal zijn dat heel Vlaanderen, of toch alleszins Antwerpen, fascistisch is geworden. Ik spreek me daar niet over uit, maar dat alleen al geeft aan hoe de pers in het buitenland oordeelt over Vlaanderen.

De heer Grammens haalde verder de Sunday Times aan met betrekking tot de Vlaamse Wooncode: "To qualify for public housing, applicants must be able to speak Dutch." Elke nuance is daar dus verloren gegaan. Wij weten dat het zelfs niet gaat over een verplichting, maar over een zich bereid verklaren en een stimulans om Nederlands te leren. In de buitenlandse pers wordt dit echter bijzonder ongenueanceerd weergegeven.

Toen de heer Sauwens en enkele andere leden van CD&V voorstelden om binnen Vlaanderen geen Franstalige namen meer te gebruiken, deed men alsof zou worden verboden dat Antwerpen in Frankrijk nog Anvers zou worden genoemd. Dat was al evenmin de bedoeling. Deze voorbeelden geven aan hoe onmachtig we zijn ten aanzien van het bepalen van ons imago in de buitenlandse pers. Blijkbaar gaat die enkel voort op wat de Franstalige media, zoals Le Soir, over Vlaanderen publiceren.

Mijn vraag was gericht aan minister-president Leterme en aan u, als minister van Buitenlandse Aangelegenheden. U hebt een uitvoerig antwoord gegeven. U hebt aangegeven welke inspanningen u doet ten aanzien van de buitenlandse kranten en de persagentschappen zelf. Op uw antwoord zijn er trouwens al reacties gekomen, ook in onze pers. Zo wordt gesteld dat die initiatieven onvoldoende zullen zijn zo

lang we niet zelf in andere talen publiceren. Het volstaat niet onze persberichten in het Nederlands door te sturen naar de buitenlandse persorganen. We zullen in hun taal – in het Frans en als het moet in het Chinees – het imago van Vlaanderen moeten verdedigen. Ik weet dat dit ook uw zorg is.

Het blijkbaar op stapel staande initiatief bij de Raad van Europa is een symptoom. Het zou me niet verwonderen als er acties worden ondernomen. Het negatieve imago van Vlaanderen in en buiten Europa moet voor ons een grote bekommernis zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Gatz, u hebt net aangegeven waarom u bezorgd bent. Ik kan me best voorstellen dat er in de wandelgangen een en ander gebeurt. Tot nu toe heb ik echter geen weet van een initiatief op dat vlak, ook al is het heel aannemelijk dat er ook daar wordt getracht ons opnieuw in het defensief te duwen. Minister Keulen is evenmin officieel op de hoogte van enige poging ter zake. Het is echter niet denkbeeldig dat wordt getracht in de Raad van Europa acties te ondernemen.

Minister Keulen is de functioneel bevoegde minister. Hij verdedigt het dossier inhoudelijk. We staan klaar om dat ook te doen en om het dossier in de juiste context te plaatsen.

Als ik goed ben geïnformeerd, is er volgende week een parlementaire vergadering van de Raad van Europa. Het punt staat niet geagendeerd. Ik sluit niet uit dat wordt geprobeerd om het in de rand van de vergadering hierover te hebben. Dat kan officieel of informeel via lobbywerk gebeuren om zo collega's uit andere landen te beïnvloeden. Mijnheer Gatz, ik neem aan dat u uw vraag ook stelt omdat u daarover informatie hebt. Op 30 juni komt het Kaderverdrag over de Nationale Minderheden aan bod in de Raad van Europa. Dat dossier zou ook de aanleiding kunnen zijn om de kwestie ter sprake te brengen. Het is goed dat we voorbereid zijn.

U hebt terecht gezegd dat we al enige – zowel positieve als negatieve – ervaring op dat vlak hebben. We hebben daar ook het een en ander uit kunnen leren. Als er iets is dat we weten, is het dat we moeten voorkomen dat we in het defensief worden gedrukt. We moeten alle mogelijke kanalen gebruiken om op een positieve manier te zeggen wat Vlaanderen doet. Het beschermen van de culturele identiteit heeft in de ver-

ste verte niets te maken met discriminatie. De Wooncode bevat geen discriminatoire bepalingen. Ze gaat uit van de integratiegedachte. Er moeten contacten mogelijk zijn tussen huurders en verhuurders, en tussen huurders onderling. De bedoeling is de leefkwaliteit te verhogen. Minister Keulen heeft beklemtoond dat geen weldenkend mens dat in vraag kan stellen, ook al vallen onze argumenten in dovemansoren bij de Franstaligen. Onze aanpak is zeer positief.

We moeten zorgen dat we tijdig onze belangen behartigen en dat we niet in het defensief geraken. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, onze vertegenwoordiging in Parijs wordt inderdaad versterkt. Het is echter niet de bedoeling de Vlaamse vertegenwoordiger zelf te ontslaan van zijn verplichting terzake. Hij is en blijft het eerste aanspreekpunt. Ik heb met hem contact opgenomen. Het is evident dat hij, wat dit betreft, onze belangen moet behartigen.

Het is ook duidelijk dat de eerdere initiatieven van de Vlaamse Regering wel degelijk nodig waren en succes hebben gehad. Ik denk daarbij aan het ontvangen van de rapporteurs van de Raad van Europa, het geven van goede informatie en de confrontatie met onze eminente specialisten. Uiteraard zitten we nu niet in die fase. We moeten alle gelijkaardige initiatieven in ogenschouw nemen, niet in het minst die van onze Vlaamse diplomatieke vertegenwoordiger.

Het is goed dat de Vlaamse parlementsleden in de Raad van Europa ook zelf initiatieven nemen. Voor zover dat nodig is, ben ik bereid om over deze kwestie een gezamenlijk overzichtsdossier te laten opstellen, zodat de mensen die in de raad zelf worden geconfronteerd met vragen van collega's voldoende gedocumenteerd zijn om te antwoorden. Eventueel kan dat ook proactief gebeuren.

Het is bovendien wenselijk om op dat niveau de stelling juridisch te onderbouwen. Er zijn preceden-ten, zowel op het niveau van de Raad van Europa als dat van de instellingen van de Europese Unie. Ik verwijs voor wat dat laatste betreft naar de zaak van de Duitse lerares die destijds heeft geprocedeerd tegen de Ierse staat omdat ze Gaelic moest kennen om les te mogen geven. Het Europees Hof heeft die voorwaarde wel degelijk compatibel verklaard met de regels van het vrij verkeer en stelde dat een staat zijn culturele identiteit mag beschermen en de kennis van het Iers voorop mag stellen in een aantal gevallen. Bij ons is dit nog niet eens aan de orde: er wordt geen kennis van het Nederlands geëist om een sociale woning te krijgen.

Het zou zeker geen kwaad kunnen mochten we verder gaan dan het louter bundelen van wat we nu reeds hebben uiteengezet in de Memorie van Toelichting bij de Wooncode, de parlementaire toelichting en het advies van de Raad van State. We kunnen een meer onderbouwd dossier klaarmaken, argumenterend vanuit de Europeesrechtelijke principes en de principes van gelijke behandeling en niet-discriminatie. Het is natuurlijk zo dat minister Keulen dit dossier inhoudelijk en functioneel volgt omdat hij daarvoor bevoegd is, maar ik wil dit gerust met hem bespreken. Volgens mij kan het geen kwaad dat eenieder die de kans krijgt of die gedwongen wordt om een standpunt in te nemen, over een goed onderbouwd dossier beschikt. Het is belangrijk om proactief op te treden. Uw vraag is dus inderdaad zinvol. In tegenstelling tot een aantal andere zaken, komt het water ons in deze zaak echter zeker nog niet aan de lippen. Als we in een vroeg stadium optreden, kunnen we ons wellicht beter voorbereiden en kunnen we een beter resultaat halen.

We kunnen bovendien vermijden – wat de heer Loones opmerkte – dat er in de internationale pers telkens opnieuw commentaren en artikelen verschijnen met een foute teneur en waarin zaken in een vals daglicht worden gesteld. Het zal een werk van lange adem zijn, maar we kunnen er met zijn allen aan meehelpen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. In mijn inleiding heb ik verteld dat ik me even heb afgevraagd of de vraag niet te vroeg kwam, maar ik denk dat 'te vroeg' in dit geval 'op tijd' zou kunnen zijn.

In het begin van u antwoord hoorde ik u zeggen dat u klaar staat. Ik was van plan om u te vragen om daar wat dieper op in te gaan, maar dat deed u op het einde van uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, komt er dus een contact met minister Keulen om het dossier voor te bereiden, ook in het licht van een meer algemene Europese context. U verwees terzake naar een uitspraak van het Europees Hof.

U zei niet 'neen' tegen de suggestie om op gezette tijden contact te hebben met de Vlaamse parlementsleden in de Raad van Europa. Een dergelijk informeel contact kan in twee richtingen werken: misschien vangen zij in de wandelgangen bepaalde zaken op die uw directe medewerkers niet opvangen en bovendien kan het geen kwaad om een algemene, meer uitge-

kiende communicatiestrategie door te geven aan alle Vlaamse parlementsleden die regelmatig actief zijn in Straatsburg. U beslist natuurlijk zelf hoever u daarin gaat.

Het gaat nu om een geïsoleerd incident, net als de vorige keer. Op de duur vormen die echter een heel verhaal. Ik neem aan dat u zich al beraden hebt over een algemenere communicatiestrategie van Vlaanderen tegenover de Raad van Europa. Dit is nog maar eens een aanzet daartoe. Misschien moet het in deze commissie gebeuren. We denken te vaak dat een kwestie achter de rug is, zoals nu met de Wooncode, maar een aantal mensen in de Raad van Europa zullen actief elke kleinigheid blijven aangrijpen om Vlaanderen in een slecht daglicht te plaatsen en zelfs als een heel onvrije samenleving te omschrijven. We kunnen daar in dit parlement enigszins relativerend over doen, maar ik vrees dat de vergiftigingscampagne bij een aantal lidstaten effect sorteert. U hoeft vandaag niet te reageren, maar ik stel voor om over te gaan op een algemene strategie die meer dan enkele weken of maanden in beslag neemt.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wegens omstandigheden kon ik hier niet van bij het begin van de vraag aanwezig zijn. Ik heb de vraag en het antwoord van de minister in de mate van het mogelijke gevolgd en ik wil graag een paar bedenkingen maken.

Ik vind het prima dat de heer Gatz zijn bezorgdheid uit, maar ik meende hem te kennen als een optimistisch man. Ik baseer me daarvoor op een aantal van zijn betogen en op interviews. Ik denk trouwens dat er geen reden is tot pessimisme, maar wel tot realisme.

Ik ben het er niet mee eens dat we altijd slechte ervaringen hebben gehad met de Raad van Europa. Van het eerste rapport, het rapport-Columberg, schiet niets meer over. Een ander rapport was dat van mevrouw Cliveti. In haar eerste voorstellen had ze het wat moeilijk met de Belgische en Vlaamse situatie, maar via amendering werd het essentiële gered.

Volgens mij is er een evolutie merkbaar. Ze houdt twee zaken in. Niet mevrouw Cliveti, maar de heer Boris Cilevics heeft een algemeen rapport opgesteld over de situatie van de minderheden in Europa. Er

werd een lijst opgesteld van de verschillende situaties van de minderheden in de 46 lidstaten – of dra 47 lidstaten indien Montenegro opnieuw een aanvraag doet bij de Raad van Europa. In die lijst komt men weliswaar tot de vaststelling dat er op een aantal plaatsen moeilijkheden zijn, maar in de volgende plenaire zitting zullen we een minidebat houden over de Kaderconventie inzake de Nationale Minderheden. De context zou in de toekomst anders kunnen zijn. Het Minderhedenverdrag kwam tot stand in de context van minderheden die buiten hun historische grenzen zijn geëvolueerd. De Hongaarse minderheid in Roemenië is daar een patent voorbeeld van.

Er is nog iets anders waar we aandacht aan moeten besteden. Er is beslist om niet alleen de nieuwe lidstaten van Europa te monitoren, zoals Albanië, Moldavië, Azerbeidzjan, Oekraïne, Georgië en een aantal andere, ook de oude democratieën in Europa worden gecontroleerd.

Er is een eerste vooruitgangsrapport en dat zal over twee weken worden behandeld tijdens de plenaire vergadering. In dat rapport wordt voor elf landen, waaronder België, bekeken welke conventies en kaderconventies al dan niet werden uitgevoerd. Er werden echter nog geen conclusies aan verbonden.

Er zal ongetwijfeld een moment komen waarop we ook de oude democratische lidstaten moeten controleren inzake het Minderhedenverdrag en waarop we geconfronteerd zullen worden met de vraag of we kunnen aanvaarden dat er een andere standaard wordt gebruikt voor de oude lidstaten dan voor de nieuwe. We moeten in dat verband een en ander in de gaten houden en dat zal ook gebeuren via goed overleg, zoals in het verleden al het geval was.

De ‘staat van democratie’ moet voor alle lidstaten van de Raad van Europa worden opgesteld. De verschillende landen moeten immers hun verplichtingen nakomen. We moeten aan de nieuwe lidstaten ook kunnen zeggen wat ze moeten doen om sancties te vermijden. Dat geldt natuurlijk ook allemaal voor België.

Ik denk dat een realistische aanpak en een goed overleg tussen de Vlaamse Regering en de parlementsleden in dit verband zeker aan de orde zijn. Ik ben er echter niet zo zeker van, mijnheer Gatz, dat het zo’n vaart zal lopen, maar het is natuurlijk altijd goed om goed voorbereid te zijn.

Ik wou dit even zeggen om de evoluties op een aantal domeinen en in verband met de Kaderconventie over de Minderheden duidelijk te maken.

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer de minister, ik vind het heel goed dat de zaak aandachtig wordt gevolgd en dat ze bijna proactief wordt benaderd. Vorige dossiers hebben ons geleerd dat er zo kort mogelijk op de bal moet worden gespeeld en dat de zaken zeker niet eerst een tijdje op hun beloop mogen worden gelaten.

De heer Loones heeft verwezen naar de Belgische ambassadeur bij de Raad van Europa, die een zeer beminnelijk man is. Wanneer het echter gaat over communautaire dossiers die aan de orde zijn bij de Raad van Europa, kunnen we absoluut niet rekenen op die Belgische structuren, op die ambassadeur en zelfs niet op de omkadering van de Belgische delegatie. Zodra zo'n dossier op de agenda staat, staan Nederlandstaligen en Franstaligen tegenover elkaar. De Belgische structuur geeft dan per definitie forfait. De Vlamingen moeten dus zelf optreden.

De heer Gatz heeft al verwezen naar het feit dat een aantal Oost-Europese landen nu ook eens willen weten of de West-Europese landen in orde zijn met de mensenrechten. Dat gevoel leeft, maar wat volgens mij ook heel sterk leeft, is het verschil tussen parlementsleden die behoren tot grote naties zoals Frankrijk, Engeland, Duitsland en Rusland en parlementsleden uit de kleinere naties, zoals de Baltische staten. Het verschil in mentaliteit is duidelijk te zien.

Het is heel moeilijk om aan Fransen, Engelsen en Russen uit te leggen hoe gevoelig taalkwesties voor ons liggen. Voor hen is taal gewoon een middel om te communiceren. Ze zien bijvoorbeeld de wetgeving in de Baltische staten die de eigen nationale taal tracht te beschermen, als een bedreiging voor de minderheden.

Volgens mij is er veeleer een verschil tussen grote en kleine naties en tussen de parlementsleden van grote en kleine naties, dan tussen Oost- en West-Europa. Het gaat natuurlijk ook altijd over individuele parlementsleden. De politieke familie waartoe een parlements lid behoort, speelt in dit geval heel weinig.

Er zijn dus verschillende redenen om de parlementsleden individueel te benaderen en te trachten hen te overtuigen van onze standpunten. Wanneer de Vlaamse Regering en de Vlaamse parlementsleden in

de Raad van Europa hun strategieën en activiteiten een beetje op elkaar afstemmen, zullen we deze kwestie tot een beter einde brengen dan vorige kwesties.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik ben ook niet iemand met een groot geloof in de Belgische structuren, zeker niet wanneer het gaat over communautaire discussies. Ik wil alleen maar verslag uitbrengen van het uitdrukkelijke aanbod van de Belgische ambassadeur bij de Raad van Europa om daarin op treden en informatie te krijgen.

Feiten zijn sterker dan om het even wat. Als er verkeerde informatie de ronde doet, moeten we alle kanalen gebruiken om die te corrigeren. Het gaat hier over verkeerde informatie en daar moet dus kritiek op worden geleverd. Als er niet wordt ingegaan op een uitdrukkelijk aanbod om te helpen, dan kan er zelfs geen kritiek worden geuit achteraf.

De ambassadeur heeft trouwens gezegd dat hij ook Vlaamse parlementsleden regelmatig aanbiedt om voor verduidelijking te zorgen. Dat gaat gedeeltelijk. In kwesties als deze moeten we alle kanalen gebruiken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Miet Smet tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de ratificatie van de Europese Grondwet

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de minister, het zou kunnen dat u denkt dat deze vraag overbodig is geworden. Op de vergadering van de Vlaamse Regering van vrijdag 9 juni is beslist om over te gaan tot de bekrachtiging en afkondiging van het instemmingsdecreet bij de Europese Grondwet. Dit nadat er een akkoord was bereikt over de subsidiariteit. Toch denk ik dat deze vraag nuttig blijft om de achtergrond te kennen van de gebeurtenissen.

Een tijdje geleden hebben we in het Vlaams Parlement het genoemde ontwerp van decreet goedgekeurd. Toen heeft de minister-president gezegd dat de

afkondiging ervan pas zou gebeuren op het moment dat alle assemblees in dit land akkoord gingen met de overeenkomst over de subsidiariteit. Dat heeft enige tijd geduurd omdat er blijkbaar moeilijkheden waren in een van de assemblees, namelijk de COCOF. Het is mij nooit voor 100 percent duidelijk geworden wat er aan de hand was. Ik stel deze vraag om uitleg om de achtergrond te kennen van de moeilijkheden die er zijn geweest. Ik wil ook zeggen dat ik me verheug over het feit dat de goedkeuring van het ontwerp van decreet eindelijk kan worden afgekondigd en dat België op die manier het zestiende land zal zijn dat de Europese Grondwet zal hebben geratificeerd.

Mijn vraag strekt er dus toe de achtergrond te kennen. Wat is er gebeurd? Welke moeilijkheden waren er? Hoe heeft men die kunnen overwinnen?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, het interesseert mij bijzonder te weten of alle moeilijkheden nu eigenlijk zijn opgelost. Het is me nog steeds niet duidelijk wat er nu uiteindelijk is gebeurd in de COCOF, maar dat zal ongetwijfeld blijken uit uw antwoord. Ik denk dat de ene al wat gretiger is dan de andere naar deze ratificatie, of om minstens te melden dat er geen probleem meer is. In ieder geval benadrukt onze fractie dat alles in verband met het samenwerkingsakkoord in orde is en dat daarover niet de minste twijfel bestaat.

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer de minister, ik zou hieraan willen toevoegen dat er zich niet alleen bij de COCOF problemen hebben voorgedaan, maar bijvoorbeeld ook op het niveau van de Senaat. Ik weet niet wat er in de andere assemblees is gebeurd, maar in het Bureau van de Senaat is er toch wel wat discussie geweest, bijvoorbeeld over de vraag of een samenwerkingsakkoord tussen parlementen nieuwe opdrachten kan geven aan de Raad van State en of daarvoor niet eerst de wetgeving op de Raad van State moest worden veranderd. Het is toch wel opvallend dat het samenwerkingsakkoord – bij mijn weten – enkel in het Vlaams Parlement werd besproken en goedgekeurd in de plenaire vergadering. In alle andere assemblees werd het enkel goedgekeurd op het niveau van het Bureau. Ik denk dat de vraag overeind blijft of een samenwerkingsakkoord tussen parlementen nieuwe opdrachten kan geven aan de Raad van State. Ik had hierover graag het standpunt van de Vlaamse Regering gekend.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Smet, u hebt er in uw inleiding terecht op gewezen dat de Vlaamse Regering op 9 juni het ontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Grondwettelijk Verdrag heeft bekrachtigd. U weet dat er tijdens de parlementaire behandeling in het Vlaams Parlement discussies werden gesignaleerd, dat er met name in de Senaat moeilijkheden waren over het feit dat de voorzitter van de Senaat het akkoord had gesloten. Men zei toen dat dit debat moest worden opengetrokken. Er is discussie geweest in het Bureau van die assemblee. Bepaalde senatoren in het Bureau hadden moeilijkheden met het sluiten van die overeenkomst.

De minister-president heeft dan ook in de plenaire vergadering van 8 februari 2006 het volgende verklaard: 'De Vlaamse Regering zal pas tot bekrachtiging van het voorliggende ontwerp van decreet overgaan na goedkeuring van het samenwerkingsakkoord over de toepassing en uitvoering van de geplande subsidiariteitstoets door alle parlementaire assemblees van dit land.' Die verklaring is heel bewust in de plenaire vergadering afgelegd nadat erop gewezen was dat een regering niet zomaar eenzijdig kan beslissen om een ontwerp van decreet niet te bekrachtigen. De voorzitter van dit parlement heeft hierin eveneens ten volle zijn rol gespeeld. Dit alles gebeurde dus in onderlinge consensus, precies omwille van het feit dat er moeilijkheden werden gesignaleerd. Die verklaring van de Vlaamse Regering en vooral de houding van de Vlaamse Regering hebben dus ook hun vruchten afgeworpen, want uiteindelijk heeft de Franse Gemeenschap op 16 maart haar akkoord gegeven en de Senaat op 30 maart.

Er waren andere problemen opgedoken, de COCOF met name wou zich – ik vertaal het nu niet juridisch – op het niveau hijsen van de Conferentie van de Zeven Assemblees. Ik denk dat het een aantal mensen in deze zaal bekend in de oren klinkt dat hierover discussies zijn geweest. De COCOF heeft bij delegatie inderdaad een aantal gemeenschapsaangelegenheden toebedeeld gekregen, en heeft daarvoor decreetgevende bevoegdheid gekregen van de Franse Gemeenschap. Het is echter evident dat Vlaanderen altijd de lijn heeft aangehouden dat de Franse Gemeenschapscommissie niet als een nevengeschikte assemblee kan worden beschouwd. Intern, aan Franstalige kant, heeft de Franstalige Gemeenschap decretale bevoegdheden gedelegeerd, wat natuurlijk niet betekent dat er op die manier ook een nevengeschikte assemblee

is ontstaan in onze constitutionele orde. Dit was heel belangrijk, aangezien er een amendement op het subsidiariteitsakkoord kwam vanwege de COCOF waarin werd voorgesteld om in de conferentie de voorzitters van de parlementaire assemblees te vervangen door de voorzitters van de akkoordsluitende partijen. Dat zou natuurlijk meteen de COCOF op hetzelfde niveau plaatsen als de andere parlementaire assemblees, zij het hier in het raam van de subsidiariteitstoets binnen de Europese Grondwet.

Ik hoef u niet te zeggen dat ik het daar niet mee eens was. Ik wil ook uitdrukkelijk herhalen dat de voorzitter van dit parlement in dezen zijn rol uitstekend heeft gespeeld en tegen de opinie van een aantal anderen in heeft gezegd dat dit geen technisch maar een inhoudelijk amendement was. Aanvankelijk, bij de ontvankelijkheidsbespreking van het amendement, werd het namelijk voorgesteld als louter technisch van aard. Voorzitter De Batselier heeft zich daartegen verzet, met succes. Kamervoorzitter De Croo heeft moeten constateren dat daarover geen consensus bestond. Het resultaat is dat de stelling van Vlaanderen het gehaald heeft. Er is aan de tekst niets meer veranderd. Meer nog, er is genotuleerd dat er aan het samenwerkingsakkoord zoals gesloten op 19 december 2005 niet meer wordt geraakt. Het is onveranderd en definitief goedgekeurd door alle assemblees. Als er intern aan Franstalige zijde een probleem is door het feit dat er ontegensprekelijk bevoegdheden zijn gedelegeerd, dan moet dat ook intern aan Franstalige zijde worden opgelost.

Het heeft een tijdje geduurd, maar we zijn van meet af aan gegaan voor de goedkeuring van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa. We zien er een unieke kans in om de band tussen Vlaanderen en Europa ook op parlementair vlak tot stand te brengen. We willen een heel belangrijke rol geven aan dit parlement. In het akkoord is ook afgesproken dat het mechanisme van de subsidiariteitstoets toch zal spelen in de eventualiteit dat de Europese Grondwet er uiteindelijk niet of niet onder die vorm zou komen. Dat is van ontzettend groot belang. Voorafgaand aan het traject hebben we in Vlaanderen een aantal moeilijkheden moeten overwinnen. Er zijn achteraf ook incidenten geweest die moesten worden uitgeklaard. We hebben echter van in het begin dezelfde lijn aangehouden en het been stijf gehouden. Dit is op een zeer behoorlijke manier afgerond, met de bevestiging van de onveranderlijkheid. Het Vlaams Parlement kan de rol spelen die het wil spelen. Het zal dat waarschijnlijk ook veel actiever doen dan een aantal andere deelstaatparlementen. Het

staat elk parlement dan ook vrij om die inspanningen te leveren die het wenst te leveren.

Uit mijn contacten op Europees vlak bleek dat met heel veel belangstelling werd uitgekeken naar dit interne Belgische akkoord met betrekking tot de subsidiariteit. Binnen het Verenigd Koninkrijk bijvoorbeeld wordt ook gedacht aan dergelijk mechanisme en samenwerking tussen de regionale parlementen.

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ken nu de achtergrond en de redenen waarom het zo lang heeft geduurd.

Ik wil nog een bijkomende vraag stellen. Ik zou graag willen dat u dit in het oog houdt. Minister De Gucht zou gisteren op een Europese Raadsvergadering verklaard hebben dat hij niet akkoord gaat met het feit dat de subsidiariteitstoets reeds zou spelen voor dat de Europese Grondwet er is. We hebben er echter net op aangedrongen dat ook zonder de Europese Grondwet de deelstaatparlementen al zouden worden betrokken. Ik vraag u om dat na te kijken en ervoor te zorgen dat het in orde komt.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Smet, ik blijf dit zeker opvolgen. Ik heb weet van die verklaring. Ik heb de voorbereidende documenten nagekeken en er was een voorstel van de Raad van Ministers dat inhield dat die rol in afwachting zou worden toebedeeld aan de COSAC, waarin de deelstatelijke parlementen niet betrokken zijn. Voor zover ik ben geïnformeerd, is er nu een voorzet van de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Barroso, om informeel, buiten de verdragen om, de subsidiariteitstoets door te voeren. Ik heb geen officiële stukken met de verklaringen van de minister van Buitenlandse Zaken, maar het samenwerkingsakkoord binnen België tussen de diverse parlementaire assemblees is duidelijk: de subsidiariteitstoets moet nu al gebeuren. Als het nodig blijkt, zal ik contact opnemen om te wijzen op het grote belang hiervan. Bij mijn weten, is uit het ontwerp de dubbelzinnigheid over de toewijzing van de subsidiariteitstoets aan de COSAC verdwenen. Ik zal dit intens blijven opvolgen want dit dossier bekommert me heel erg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het bezoek van de dalai lama aan België en zijn ontmoeting met de minister

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het bezoek dat de Tibetaanse leider, de dalai lama, aan België bracht, zorgde voor nogal wat commotie in de Belgische politiek. De dalai lama is immers een symbool van het verzet tegen de bezetting van Tibet door het communistische China. Dat China in Tibet de mensenrechten met de voeten treedt, is ook algemeen geweten, maar blijkbaar wilde niemand in dit land met een ontvangst van de Nobelprijswinnaar voor de Vrede, het risico nemen om communistisch China tegen de haren te strijken. Zo ontving premier Verhofstadt de dalai lama niet als eerste minister, maar privé. Ook kamervoorzitter De Croo zag een officiële ontvangst niet zitten. Een dergelijke ontvangst is een Nobelprijswinnaar voor de Vrede onwaardig.

Vlaanderen deed het op dit gebied wel wat beter, want de Vlaamse minister van Buitenlandse Aangelegenheden had op vrijdag 2 juni een officiële ontmoeting met de dalai lama. Naar aanleiding van deze ontmoeting werden nogal wat tegengestelde berichten de wereld ingestuurd. Zo is het opmerkelijk dat onder meer de woordvoerder van de minister vooraf liet weten dat de kwestie-Tibet niet op de agenda zou staan. In een persbericht van vrijdag 2 juni vanwege de minister zelf, lezen we echter dat de kwestie wél ter sprake kwam. Over de inhoud van deze passage kregen we echter geen verdere informatie in het persbericht. Men kan zich dus de vraag stellen waarover er werd gepraat.

Bij de ontvangst in de Senaat werd er wel over Tibet gesproken en op een internationale persconferentie van de dalai lama zelf had de man het uitvoerig over de autonomie die Tibet zou moeten verkrijgen. In de plenaire vergadering van 31 mei antwoordde de minister-president op mijn actuele vraag over de ontmoeting van de minister met de dalai lama: ‘Minister Bourgeois is uiteraard bereid om in de bevoegde commissie, de commissie voor Buitenlands Beleid, in te gaan op het verloop, de inhoud en de eventuele resultaten van de gedachtewisseling die zal plaatsvinden.’

Mijnheer de minister, ik ben dus zo vrij om u ter zake de volgende vragen te stellen. Wat was uw beweegreden om de dalai lama te ontmoeten? Hoe verliep deze ontmoeting? Wat was de inhoud van uw gedachtewisseling en welke resultaten heeft dit opgeleverd? In een vorig persbericht van 29 mei 2006 hebt u verklaard dat: ‘Vlaanderen ook inzake vredesbevordering en conflictbeheersing zich moet inspannen om een steentje te kunnen bijdragen’. Deze verklaring werd duidelijk in het licht van het bezoek van de dalai lama afgelegd en slaat volgens ons dus op de bezetting van Tibet door China.

Ik had dus graag ondubbelzinnige en duidelijke antwoorden op mijn vragen gekregen, antwoorden die ik in de plenaire vergadering van de minister-president nooit kreeg. Wat is de houding van deze Vlaamse Regering met betrekking tot de bezetting van Tibet door de republiek China? Hoe rijmt u uw uitspraak met uw beleid tegenover China, onder andere op economisch vlak, en de recente handelsmissie in China? Werd de zaak-Tibet toen ter sprake gebracht? Welke initiatieven heeft deze Vlaamse Regering al genomen om haar steentje bij te dragen tot vredesbevordering en conflictbeheersing wat betreft de situatie in Tibet?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik ben ook zeer gelukkig met de houding van de Vlaamse Regering die sterkt contrasteert met de houding van de federale regering. De federale premier verklaarde dat hij de dalai lama louter als privé-persoon ontving, en niet als eerste minister. Dit was inderdaad beschamend.

Vlaanderen kan niet anders dan sympathie hebben voor het Tibetaanse volk en zijn geestelijke en wereldlijke leider, die vecht voor de culturele identiteit van dat volk. Mijnheer de minister, u hebt een mededeling verspreid over het bezoek, met een prachtige foto van uzelf en de Tibetaanse delegatie.

Uit uw persmededeling hebben we een en ander geleerd. Zo blijkt dat voor de dalai lama, als geestelijk en wereldlijk leider, de verlangens van het Tibetaanse volk niet meer gelijkstaan aan een louter agressie tegenover China. Dat is prijzenswaardig. Ik zou anders reageren als ik in hun schoenen stond, rekening houdend met wat er in Tibet gebeurt. Er wordt gestreden voor culturele rechten. De dalai lama beschouwt datgene wat Vlaanderen heeft gerealiseerd in het Belgische model, als een voorbeeld van

wat de Tibetanen kunnen bereiken, binnen hun eigen doelstellingen. Als ik het goed begrijp, en ik zou ter zake van u wat verduidelijking willen hebben, zou hij zich ook verzoenen met de economische aantrekkingskracht die China uitoefent en waaruit Tibet voordeel kan halen. Hij is dus een bijzonder wijs man.

Ik ben gelukkig dat er, wat China betreft, een kentering is gekomen in onze Vlaamse pers. Dan heb ik het over wat er is gebeurd met Falun Gong en de aanklacht inzake orgaanhandel, die eindelijk het wereldnieuws haalt. Ik denk ook aan de prachtige artikelenreeks van Catherine Vuylsteke, die mogelijk werd gemaakt door het Fonds Pascal Decroos. De journaliste laat ook andere geluiden horen, met titels als 'Rijk van de hebzucht' en 'Ver van de harten van de leiders'. Dat werd hoog tijd. Ze geeft een ontluisterend beeld van het huidige China. Eenzelfde bijzonder negatief beeld komt overigens ook naar voor in een rapport dat werd opgesteld door de heer Edward McMillan-Scott, een van de ondervoorzitters van het Europees Parlement. Vlaanderen heeft de plicht om ook die aspecten te blijven beklemtonen tegenover China.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, maanden geleden, toen het oorspronkelijke bezoek van de dalai lama niet mocht plaatsvinden, omwille van het koninklijke bezoek aan China dat op ongeveer hetzelfde ogenblik plaatsvond, heb ik gesuggereerd dat u als Vlaams minister van Buitenlands Aangelegenheden de dalai lama zou kunnen uitnodigen. Ondertussen is de dalai lama zelf gekomen, en hebt u waardig uw rol op zich genomen.

Ik zie de dalai lama niet als een symbool van het verzet tegen China, wat sommigen wel doen. Ik erger me daaraan, maar ik denk dat dit grotendeels los staat van de persoon van de dalai lama zelf. Het lijkt me dat dit het laatste is wat hij zelf wil. Ik erger me aan de arrogante toon van China en de Chinese leiders, ook naar aanleiding van het bezoek van de dalai lama. Zo waarschuwden ze ons ervoor dat dit wel eens de economische betrekkingen zou kunnen schaden. Ik erger me net zo sterk aan de toch wel grote adoratie voor China bij zowel ons politiek als ons economisch establishment. Om de haverklap vertrekken er handelsbedevaarten naar China, met daarin ministers, beleidsmensen en mensen uit het bedrijfsleven. Daar stel ik me grote vragen bij, aangezien in

China niet alleen de mensenrechten worden geschonden, maar ook de arbeidsomstandigheden helemaal niet zijn wat ze horen te zijn.

Vandaag kunnen we in de krant lezen dat China het land is dat de meeste wapens levert aan conflictgebieden. Het lapt de bestaande embargo's aan zijn laars. Op het vlak van het milieu betekent de economische boom daar een enorme catastrofe. Als we dat allemaal op een rijtje zetten, dan verwacht ik een veel kritischer houding van de politieke wereld en van het economische establishment ten aanzien van China.

Mijnheer de minister, mijn vraag staat los van het bezoek van de dalai lama. Welke mogelijkheden hebt u om met deze bekommernissen rekening te houden in onze communicatie en relaties met de Chinese Volksrepubliek?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij de vraag en de bezorgdheden van de heren Loones, Glorieux en Vrancken. Samen met hen stel ik vast dat we hier met de regelmaat van een klok spreken over de relaties met China en de economische versus de ethische verhoudingen met dat land. Ik herinner me dat de heer Gatz een paar maanden geleden een vraag heeft gesteld over de Oeigoeren. Nu zijn er vragen over de arbeidsomstandigheden en de mensenrechten in China. Vorige week heb ik gelezen dat China de zoekmachine Google heeft uitgeschakeld, zodat de inwoners verstoken blijven van het nieuws op het wereldwijde web.

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor om een debat, een gedachtewisseling in het Vlaams Parlement te houden over de manier waarop moet worden omgegaan met China. We zijn allemaal overtuigd van het belang van de economische relaties met dat land. We mogen daar echter niet alles voor opofferen.

Deze bezorgdheid komt hier – terecht – keer op keer aan bod. Ik stel voor daar een ruim debat over te organiseren. We moeten ons beraden hoe we op een gezonde manier kunnen omgaan met de verschillende relaties die we zouden kunnen of moeten hebben met China.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik was van plan om deze suggestie te doen bij de regeling van de werkzaamheden. Het zou goed zijn als we zo vlug mogelijk een hoor-

zitting zouden kunnen houden over de toestand in China. Dat zou het best nog voor het reces gebeuren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik heb naar aanleiding van het destijds geannuleerde bezoek van de dalai lama aan het koninkrijk België gesteld dat, als hij in het land zou komen, ik hem heel graag zou ontmoeten. Dat is ook gebeurd. Het was niet gemakkelijk om een afspraak te maken omdat ik juist in die periode in Baskenland was en hij hier een heel drukke agenda moest afwerken. Daarnaast moest hij ook nog de boeddhistische tempel in Hanoi bezoeken.

Het is voor iedereen duidelijk waarom ik hem wilde spreken. De dalai lama is geen staatsleider maar wel een geestelijk leider. Ik kon met hem over de kwestie-Tibet en zijn geestelijk leiderschap spreken. Het is een groot man, een promotor van het boeddhisme. Hij heeft ook de Nobelprijs voor de Vrede gekregen. In het licht van de rol die Vlaanderen wil spelen op het internationale vlak – ook op het vlak van de bevordering van de vrede – was het een uitgelezen gelegenheid om met die man contact te hebben.

We hebben het uiteraard over zijn geestelijke ideeën gehad. Hij begint trouwens bijna spontaan over het boeddhisme. Wat hij mij gezegd heeft, ligt ook in de lijn van wat hij tijdens publieke gelegenheden naar voren brengt. Hij promoot het boeddhisme. Hij doet dat wel vanuit een zeer pluralistische ingesteldheid. Hij pleit voor diversiteit. Hij wordt niet gedreven door bekeerzucht. Hij komt wel zeer sterk uit voor zijn overtuiging, voor zijn boeddhistische belijdenis en beleving. Deze levenshouding straalt zo van hem af.

We hebben ook over de kwestie-Tibet gesproken. Hier is het woord 'autonomie' gevallen. De dalai lama heeft herhaald wat hij ook in het publiek heeft gezegd. Hij pleit niet voor een onafhankelijke staat. Wel komt hij op voor de culturele rechten van de Tibetanen. Daarbij toonde hij heel veel belangstelling voor het Vlaamse model. Hij gaf me de kans om als minister van Buitenlands Beleid over Vlaanderen te spreken. Hij had belangstelling voor de vreedzame en democratische manier waarop Vlaanderen autonomie verworven heeft en nog steeds in dezelfde richting verder gaat. Ik kreeg het gevoel dat hem daarover nog niet zoveel bekend was. In die zin was

het gesprek nuttig. Ik heb begrepen dat hij bij een ontmoeting met leden van het Europees Parlement ook over het Schotse model zou hebben gepraat, maar ik heb dit niet kunnen verifiëren. Ik heb dus geconstateerd dat hij een bijzondere interesse had voor de Vlaamse autonomie en de manier waarop we die hebben verworven.

Ik benadruk dat hij ten aanzien van China de dialoog en het contact bepleit, ook het economische contact. Hij stelt dat het contact op allerlei niveaus en de dialoog de enige manier zijn om zaken in beweging te krijgen. Ik deel die mening. Ze sluit trouwens aan bij de houding van de Vlaamse Regering.

U vroeg naar de houding en aanpak van de Vlaamse Regering ten opzichte van China. Ik kan daarover heel duidelijk zijn: China weigert officiële contacten op ministerieel niveau met ministers van deelstaten. Bij bezoeken aan China hebben onze minister-president en andere ministers geen ontmoetingen gehad met een Chinese minister.

Vroeger bleek al dat ten opzichte van landen waar de problematiek van de mensenrechten aan de orde is, via intense en veelvuldige contacten meer kan worden bereikt dan met het weigeren van contacten. Ik heb inderdaad ook gelezen dat Google in China wordt geboycot, maar dat zal niet tegenhouden dat er contacten zullen worden gelegd, dat jonge mensen met elkaar corresponderen, dat er bezoekers naar hier komen en dergelijke. Het standpunt van de dalai lama was heel duidelijk. Hij pleitte niet voor het beëindigen van contacten, laat staan voor een vorm van boycot, integendeel. Hij hield vanuit zijn innerlijke ideologische of geestelijke overtuiging een heel duidelijk pleidooi voor het leggen van contacten, zelfs van intense contacten waarbij rustig wordt opgekomen voor de eigen en de universele waarden en normen.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als ik het goed heb begrepen, wil de Chinese overheid geen contact met ministers van deelregeringen. Ik vraag me af hoe de economische contacten tussen u en China dan verlopen. U bent toch een minister van een deelregering? In functie van uw economische contacten kunt u toch de vinger op de wonde leggen? U kunt vanuit de Vlaamse Regering toch de nodige communicatie hebben met de Chinese overheid?

Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag over de houding van de Vlaamse Regering. Officieel is er dus geen houding, maar ik heb evenmin een antwoord gekregen op mijn vraag naar de initiatieven die de Vlaamse Regering al heeft genomen of nog zal nemen. Ik kreeg, indien mogelijk, toch nog een duidelijker antwoord.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Vrancken, u hebt me twee vragen gesteld en ik heb op beide vragen een antwoord gegeven. U vroeg naar mijn beweegredenen voor de ontmoeting met de dalai lama en naar het verloop van de ontmoeting. Ik ben daar uitvoerig op in gegaan. U stelde nog een aantal bijkomende vragen over de houding van de Vlaamse Regering. Dat is echter nog nooit een agendapunt van de Vlaamse Regering geweest aangezien we geen officiële contacten hebben met China. We voeren inderdaad een beleid van economische toenadering. In Vlaanderen bestaat er trouwens een brede consensus dat we moeten proberen om in China actief te zijn in het belang van onze welvaart en economie. De contacten die we hebben, situeren zich op administratief niveau. Het is de officiële lijn van China om, niet alleen ten aanzien van Vlaanderen, maar van de hele wereld, alleen contacten van staat tot staat te onderhouden, niet met deelstaten of regio's. Dat werd mij althans zo meegedeeld. Ik heb geen weet van eerdere ontmoetingen tussen Vlaamse ministers en Chinese regeringsleden. Volgens mij is die lijn niet nieuw en houdt China die al altijd aan, maar ik ben dit niet voor honderd procent zeker.

De heer John Vrancken: Het gaat om mijn derde vraag. Ik heb een identieke vraag gesteld in de plenaire vergadering, maar ik kreeg geen antwoord vermits de minister-president in uw naam antwoordde. Het leek me evident om de vraag opnieuw te stellen. Ik relateer de vraag aan uw eigen persmededeling waarin u stelt dat Vlaanderen zich moet inspannen om een steentje bij te dragen inzake vredesbevordering en conflictbeheersing. Dat is de reden van mijn bijkomende vraag.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Vrancken, ik had op voorhand maar weet van twee vragen. Ik weet niet hoe het systeem hier werkt, maar ik neem aan dat het de bedoeling is om de vragen die u echt wenst te stellen, op papier te zetten. Ik heb geen probleem met een bijkomende vraag of een tussenvraag. Ik heb uw vraag trouwens beantwoord. Ik geloof dat het

beleid dat wij voeren het beste beleid is. Het is het beste om contacten te leggen. Economische, toeristische en straks misschien ook culturele relaties, zijn de beste manier om contacten te leggen tussen volkeren en mensen. We houden dit beleid aan. Die mening wordt trouwens door velen gedeeld. Het kan natuurlijk dat u zegt dat u er niet aan meedoet, maar ik ken andere mensen van uw partij die voorstander zijn van het aanhalen van de economische betrekkingen met China. In Vlaanderen is er een heel breed draagvlak voor onze manier van beleidvoeren ten aanzien van China. Ik heb zo duidelijk en volledig mogelijk geantwoord op uw vragen, maar ik kan natuurlijk geen officieel regeringsstandpunt meedelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
